

LES AUS DE LA DESEMBOCADURA DEL MILLARS

La desembocadura del Millars, Zona d'Especial Protecció d'Aus (ZEPA)

La desembocadura del Millars és una zona humida litoral que destaca especialment per la diversitat d'aus que s'hi poden trobar al llarg de l'any.

Aquesta avifauna tan variada justifica que el lloc estiga reconegut internacionalment, inclòs a la xarxa europea Natura 2000, protegit com a ZEPA (Zona d'Especial Protecció d'Aus), en base a la Directiva europea 79/409/CEE relativa a la conservació de les aus silvestres (coneguda com Directiva d'aus).

Espècies d'aus de l'annex I de la Directiva presents a la zona (Acord del Consell de la Generalitat Valenciana).

Diversitat d'espècies

Les vora 100 espècies diferents que s'hi poden trobar a la desembocadura representen el principal valor d'aquest espai natural protegit.

En tractar-se d'una zona humida litoral, la desembocadura del Millars destaca per la seua diversitat d'aus aquàtiques, que es poden agrupar en:

- Grup de garses: agró blau, martinet, gomet, oroval, etc.
- Grup d'anàtids: collverd, cullerot, sarcet, etc.
- Grup de ràl·lids: gall de canyar, polla d'aigua, fotja, etc.
- Grup de limícoles: camallonga, corriol menut, siseta de pit blanc, etc.

Segons l'estatus d'una espècie en un lloc, les aus poden classificar-se amb els següents criteris:

- Resident: està present durant tot l'any i, a més, nidifica (si no s'indica expresament el contrari).
- Hivernant: s'hi troba present durant la hivernada (al menys entre desembre i febrer)
- Nidificant: es reproduïx a la zona (al menys està present entre maig i juliol).
- Migrant: està present durant els passos prenupcial (des de mitjans febrer fins al juny) i postnupcial (des de mitjans juliol fins al novembre).
- Visitant: espècie no migrant, dispersada des de poblacions pròximes.
- Divagant: espècie accidental, fora del seu àmbit geogràfic habitual.
- Fugida de captivitat: presència deguda a la intervenció humana (solta o fugida).

El cicle de les aus a la desembocadura del Millars

A l'època **d'hivernada**, s'hi poden observar importants colònies d'anàtides; les més grans són de [coll-verd](#) (*Anas platyrhynchos*) i de [sarcet](#) (*Anas crecca*), però també està el [cullerot](#) (*Anas clypeata*).

La [corba marina](#) (*Phalacrocorax carbo*) també abunda i es pot vore en la barra litoral o assecant-se a les branques dels xops de les Goles.

Com a **nidificants**, trobem espècies d'interés tot i que les poblacions no són grans. La **camallonga** (*Himantopus himantopus*) tenia ací una important colònia de cria fa anys, però el número de parelles nidificants ha disminuït considerablement. Altres són el **gall de canyar** (*Porphyrio porphyrio*), el gomet, el **cabussonet**, o el **corriol menut** (*Charadrius dubius*).

La desembocadura del Millars és un lloc interessant per a l'observació d'aus **limícoles** (espècies que s'alimenten als fangs dels marges del riu). A l'hivern, podem trobar fàcilment la **merita** (*Vanellus vanellus*), i també el **torlit** (*Burhinus oedicephalus*) o el **fusell** (*Pluvialis apricaria*) (més escassos), que aprofiten els espais oberts del riu per a campejar. També és regular la presència d'individus de **bequeruda** (*Gallinago gallinago*), **xerlovita** (*Tringa ochropus*) o **siseta de pit blanc** (*Actitis hypoleucos*). Limícoles nidificants són la camallonga i el corriol menut.

Algunes espècies estan presents tot l'any i, a més, nidifiquen a l'espai protegit, pel qual es poden considerar **residents**. És el cas del collverd, la **fotja** (*Fullica atra*), la **polla d'aigua** (*Gallinula chloropus*) o el gall de canyar.

També les **garses** tenen una presència regular, però només hi nidifica el **gomet** (*Ixobrychus minutus*). Algunes espècies són molt habituals, com l'**agró blau** (*Ardea cinerea*), l'**esplugabous** (*Bubulcus ibis*) o la **garseta** (*Egretta garzetta*), mentre que altres no ho són tant, com l'**agró roig** (*Ardea purpurea*), l'**oroval** (*Ardeola ralloides*) o el **martinet** (*Nycticorax nycticorax*).

Hi ha altres grups que no es consideren aus aquàtiques però sí estan associades a zones humides. Són algunes rapinyaires i els passeriformes.

La **moixeta** (*Falco tinnunculus*) és l'única **rapinyaire diurna** que nidifica, però és habitual vore l'**arpellot de marjal** (*Circus aeruginosus*) i l'**aligot** (*Buteo buteo*) en hivernada, o l'**àguila pescadora** (*Pandion haliaetus*) en el pas migratori.

Els passeriformes són el grup que presenta un major número d'espècies dins del paisatge protegit. Quant a **passeriformes palustres**, trobem espècies hivernants com el repicatalons (*Emberiza schoeniclus*), migrants com el pitblau (*Luscinia svecica*), el xitxarro (*Acrocephalus arundinaceus*), el boscarler comú (*Locustella luscinioides*) o la xitxarra mostatxada (*Acrocephalus melanopogon*), i nidificants com la xitxarra de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*), el trist (*Cisticola juncidis*) i el rossinyol bord (*Cettia cetti*).

Els **passeriformes de ribera** també són abundants. N'hi ha espècies hivernants, com la busquereta de casquet (*Sylvia atricapilla*), la xuita (*Phylloscopus collybita*) o el pit roig (*Erithacus rubecula*); sedentàries, com el capnegret (*Sylvia melanocephala*); i estivals com l'oriol (*Oriolus oriolus*), la bosqueta vulgar (*Hippolais polyglota*), el rossinyol comú (*Luscinia megarhynchos*) i el papamosques gris (*Muscicapa striata*).

Seguiment al llarg de l'any

El servei de vigilància del Consorci gestor del Paisatge Protegit del Millars realitza un control permanent de les aus presents al llarg de l'any. El personal del servei fa un seguiment constant en tot l'àmbit protegit i enregistra les espècies observades.

Mes de març

Mes d'abril

Mes de maig

Més informació:

- Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana (Generalitat Valenciana): <http://bdb.cma.gva.es>
- Anuari ornitològic de la Comunitat Valenciana: <http://www.internatura.org/aocv>

Fotografies:

- Carlos Pache (font: Banc de dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana): fotos del sarcet, el corriolet, el gall de canyar i el gomet.
- Julio Garcia Robles (font: llibre La desembocadura del riu Millars, font de vida): fotos de les camallongues, l'aligot i la busquereta de casquet.
- Jaume Martínez: foto de capçalera.